

UČEBNÉ OSNOVY ISCED 1

Telesná a športová výchova 2. ročník

1 posilnená hodina týždenne; 33 hodín ročne

Charakteristika predmetu

Pohyb ako prostriedok hudobného vyjadrenia upevňuje telesné zdravie. Koordinácia pohybov s hudbou zaisťuje ľahkosť, obratnosť, pohyblivosť, upevňuje celkové držanie tela. Zlepšuje sa dokonca mimika i gestika. Pohybové úkony slúžia u detí k vybitiu telesnej energie a neskôr sú i prípravou na pracovné úkony. Telesné pohyby rozvíjané a kultivované hudbou sú v dobe priemyselnej revolúcie a vyspelej techniky súčasťou telesnej a duševnej hygieny. Pohyb charakterizujeme ako *mnohostrannú pohybovú činnosť človeka, ktorá sa realizuje jeho pohybovými orgánmi*. Pohyb patrí medzi činitele zúčastňujúce sa významnou mierou na vývine ľudského organizmu.

Pojem hudobno-pohybová výchova spája hudobnú a pohybovú kultúru, „je to pedagogická disciplína, zameraná na harmonický rozvoj hudobnosti (hudobného sluchu, citu pre rytmus, hudobnej pamäti) prostredníctvom pohybov a naopak, prostredníctvom hudby na rozvoj a tvorbu estetických pohybov. Obsahuje zložku hudobnú, pohybovú, literárnu a estetickú.“ (Šimoneková, 1995, s. 93). Hudobno-pohybová výchova je pedagogická disciplína, zameraná na harmonický rozvoj hudobnosti (hudobného sluchu, citu pre rytmus, hudobnej pamäti) prostredníctvom pohybov a naopak, prostredníctvom hudby na rozvoj a tvorbu estetických pohybov. Obsahuje zložku hudobnú, pohybovú, literárnu a estetickú. Pohybovými hrami rozvíjame pohybové schopnosti detí, zlepšuje sa činnosť všetkých orgánov, upevňujú sa vôľové vlastnosti detí, sebaovládanie, kooperácia detí. Deti obľubujú pohybové hry so spevom, riekankami. V týchto hrách sa učia priestorovej orientácii, rozvíja sa pohybová pamäť a zmysel pre harmóniu pohybu. Prínosom týchto hier je aj to, že navodzujú veselú náladu.

Časová dotácia:

- ŠVP: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne
- ŠkVP: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
- Spolu: 3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne

Učebné osnovy v obsahu predmetu uvádzajú:

- piesne umelé, ľudové, detské z folklórnych oblastí Slovenska
- ľudové a umelé detské hudobno-pohybové tanečné hry, materiál zvykoslovia, sviatkov

Obsah hudobno-pohybových činností :

- reagovať na hudbu a stvárňovanie hudby pohybom, tancom, gestom
- pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza – dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh)

- vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele (tl. pl. podupy podľa hudby)
- pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo
- používanie taktovacích gest v 2/4, 3/4, 4/4
- pohybové stvárnenie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Komunikácia v materinskom jazyku a v cudzích jazykoch:

- vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami
- interaktívne a kreatívne reagovať na aktivity súvisiace s pohybovou činnosťou

Matematická kompetencia a základné, kompetencie v oblasti vedy a techniky:

- rozvíjať priestorové myslenie prostredníctvom pohybových aktivít
- rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach
- využívať poznatky o tele človeka, jeho pohyboch a účinkoch

Digitálna kompetencia:

- využívať informačné technológie na vyhľadávanie potrebných informácií súvisiacich s pohybovými aktivitami

Naučiť sa učiť:

- aktívne využívať informácie z hudobno-pohybovej výchovy vo voľnom čase
- mať záujem (byť motivovaný) o ďalšie vzdelávanie sa v oblasti športu

Spoločenské a občianske kompetencie:

- vytvoriť si vlastnú identitu (nájsť si svoje miesto) pri aktívnej pohybovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu ap.
- vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných pohybových aktivitách
- vedieť kooperovať pri pohybových aktivitách
- byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho s pohybovou aktivitou a zároveň asertívny pri nastolovaní svojich požiadaviek a formulovaní svojich názorov.

Iniciatívnosť a podnikavosť:

- vedieť s kamarátmi realizovať aj vo voľnom čase naučené hudobno-pohybové aktivity v rôznom prostredí
- byť iniciatívny pri aplikácii pohybových činností do svojho vlastného denného režimu

Kultúrne povedomie a vyjadrovanie:

- mať motorickú gramotnosť (ako výsledok pohybového vzdelávania), ktorá je súčasťou kultúrnej gramotnosti človeka

Tematicky výchovno - vzdelávací plán

Predmet: **Telesná a športová výchova**, 2. ročník

	Téma	Rozvíjajúce ciele	Výkonový štandard	Učebné zdroje
1	Keď si šťastný 1h.	Rozvíjanie rytmicko - pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vnímať prejavy vlastného tela pri pohybe a tvorba jednoduchých ostinátnych sprievodov	CD Škola hrou 4
2.	Mandarinka Darinka 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vedieť reagovať na hudbu moderným tancov, vedieť si vytvoriť vlastnú kompozíciu z jednoduchých tanečných prvkov- krok vpred, vzad, vbok, otočka ...	CD Peter Nagy a deti – Výber
3.	Stoličkový tanec 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vedieť sa orientovať v hre, vedieť precvičovať svoje pohybové zručnosti, uplatňovať zásady kultúrneho správania. Poznať zásady bezpečnosti pri hre.	CD s detskou hudbou
4.	Novinový tanec 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vedieť sa orientovať v priestore, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania.	CD s detskou hudbou
5.	Kráľu, kráľu daj vojačka 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby ,vedieť reagovať na zmeny tempa a dynamiku.	CD – Pochod cínového vojačika

6.	Ori ori deo 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vedieť sa pohybovať v rytme hudby. Nacvičiť rytmicko pohybovú hru so spevom.	CD Škola hrou 4
7.	Po valasky od zeme 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vedieť správne rytmizovať, vedieť tanečné prvky – valašský krok, odzemok a podoby s rytmizáciou (hra na tele)	CD HUVpre 2.ročník
8.	Bude zima bude mráz 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vedieť pohybom hudobno-dramaticky stvárniť melódiu.	CD HUV 2. ročník
9.	Každý deň budú vraj Vianoce Vianoce, Vianoce 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vedieť pohybom vyjadriť hudbu, poznať tanečnú chôdzu, beh, krok do strán.	CD Okay Vianoce CD Peter Nagy a deti – Výber
10.	O reťaz,o reťaz 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Rozvíjať rytmický pohyb, vedieť sa orientovať v priestore, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa.	CD Škola hrou 4
11.	Varila myšička kašičku	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vedieť vyjadriť motív hudby pohybom. Využívať tempo, rytmus, dynamiku na vyjadrenie melódie.	CD 2.ročník HUV - E.Suchoň
12.	Kukulienka, kde si bola 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vedieť vytvoriť jednoduchú variáciu krokov v pároch. Poznať tanečné prvky- jednokročka, otočka, prísuný krok vbok, vytvoriť kruh, diagonálu, rad.	CD M.Podhradská a R.Čanaky – Deťom: ľudové riekanky,pesničky

13.	Farbičky, čarbičky 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Zladiť pohyby tela s rytmom, ktorý je navodený hudbou a textom.	CD Peter Nagy a deti – výber
14.	Zem spí 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vedieť pohybom vyjadriť prežívanú náladu a dynamické kontrasty – hudobná dramatisácia.	CD 2.ročník HUV – J. Matuška
15.	A ja taká dzivočka 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Poznať význam ľudových tradícií, naučiť sa ľudový tanec. Vedieť základné kroky ľudového tanca – čardáš.	CD pre 2. ročník – Ľudové piesne
16.	Náš malý pes Bobi 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Rozvíjať rytmický pohyb a orientáciu v priestore.	CD Peter Nagy a deti – Výber
17.	Rokenrol 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Nacvičiť rytmicko – pohybovú so spevom hru. Vedieť správnym pohybom napodobniť tanec samostatne a v páre.	CD- Škola hrou 4
18.	Krásna, krásna J.Letňan - Klavír zo zázračnej muziky 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vedieť tliekať do rytmu a využívať na to aj iné časti svojho tela – hra na telo, vedieť vytvárať jednoduché tanečné kreácie – vytváranie kruhu /všetci žiaci, samostatné skupiny.	CD – HUV pre 2.ročník
19.	Kačací tanec 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Žiak vie stvárniť a zladiť pohyb tela s hudbou.	

20.	Pieseň o trúbke 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vedieť správne chodiť a pochodovať presne do rytmu samostatne, vo dvojiciach, v skupinách, vedieť reagovať na zmenu tempa a prispôbiť sa mu.	CD HUV 2.ročník
21.	Pochod cínových vojačikov – Čajkovskij	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vedieť správne pochodovať, vedieť reagovať na zmeny tempa a dynamiky, ovládať základné povely – vpravo bok, vľavo bok, čelom vzad, zastaviť stáť	CD HUV 2. ročník
22.	Veselé myšky 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vnímať prejavy vlastného tela pri rytmickom pohybe – melódia stúpa, klesá, či je rýchla, pomalá. Napodobniť rytmický pohyb myšiek.	CD M.Podhradská a R. Čanaky – Deťom 4
23.	Ženilo sa motovidlo 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vedieť, čo je to kultivovaný pohybový prejav. Poznať ľudové tradície a tance. Vedieť improvizovať naučené tanečné kroky, tancovať tanec – polka – v pároch.	CD M.Podhradská a R.Čanaky – Deťom 4
24.	Povedala ryba Akvárium – C.Sain Seans 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vnímať prejavy vlastného tela pri rytmickom pohybe.	CD HUV 2. ročník
25.	Macarena 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Ovládať moderné pohybové kompozície. Improvizovať na základe naučených tanečných krokov na modernú hudbu.	

26.	Hlava, ramená 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Nacvičiť rytmicko – pohybovú so spevom hru.	CD Škola hrou 4
27.	Basa – J.Letňan 1h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Hudobno -dramaticky stvárať skladbu - pantomimická dramatizácia príbehu.	CD HUV 2.ročník
28.	Labutie jazero – P.I.Čajkovskij, 1.časť 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Využívať pantomimické prostriedky, poznať baletnú chôdzu - hra na balet.	www.hudba.sk , www.youtube.sk
29.	Labutie jazero – P.I.Čajkovskij, 2.časť 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Využívať pantomimické prostriedky, poznať baletnú chôdzu – hra na balet.	www.hudba.sk , www.youtube.sk
30.	Išla sova na tanec, 1.časť 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Nácvik tanca v pároch, vedieť reagovať na hudbu a stváňovanie hudby pohybom, tancom, gestom,	CD M. Podracká a R. Čanaky – Deťom 4
31.	Išla sova na tanec, 2.časť 1 h.	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Ovládať jednoduché tanečné prvky – krokové variácie (jednokročka, točenie a pod.), nácvik tanca v pároch.	CD M. Podracká a R. Čanaky – Deťom 4
32.	Hry v prírode	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Vnímať prejavy vlastného tela pri rytmickom pohybe.	CD rôznych interpretov
33.	Opakovanie HPH	Rozvíjanie rytmicko – pohybovej gramotnosti (pohybovej a komunikačnej kompetencie)	Poznať viaceré HPH, vie zladať pohyb a hudbu, pomocou pohybov vedieť vyjadriť dej.	CD rôznych interpretov

Stratégia vyučovania

Stratégia vyučovania určuje metódy a formy práce, ktorých premyslený výber, logické usporiadanie vedie k dosiahnutiu cieľa.

Používané metódy práce na hodinách hudobno-pohybových hier:

Slovné metódy: metóda hovoreného slova /vysvetľovanie, rozhovor/

Metódy názorno-demonštračné: pozorovanie, predvádzanie, demonštrácia, dramatizácia

Metódy praktické: nácvik, cvičenie, hudobné činnosti

Aplikačné metódy: využitie zručností a návykov pri konkrétnych činnostiach, situáciách

Používané formy práce na hodinách hudobno pohybových hier:

- pohybové aktivity, samostatná forma práce, skupinová forma práce, zmiešaná skupinová práca, pohybové aktivity v prírode

Učebné zdroje

- Odborná literatúra
- Prostredie triedy a školy
- Prezentácie, internet, CD,

Kritéria hodnotenia

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Nekomparujeme výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie . V danom predmete sú žiaci priebežne hodnotení známku. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení klasifikovaní známku.

Učebné osnovy z predmetu TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA pre 2. ročník
vypracovala:

Mgr. Simona Gallová